

се каже за реформисане комунисте Србије и Црне Горе. У Србији су комунисти у лицу СПС-а побеђивали на свим републичким парламентарним изборима (1990., 1992, и 1993.) а то исто у Црној Гори су чинили комунисти у лицу ДПС-а, како на републичким парламентарним изборима (1990, 1992, и 1996) тако и на изборима за савезни парламент (маја 1992, децембра 1992. и новембра 1996). Овакав успех реформисаних комунистичких странака у трећој СР Југославији је био последица преживеле политичке елите из претходних времена, односно чињенице да су на кључним местима у државној администрацији, војсци, јавним предузећима, државним медијима и сл. остали комунистички кадрови из претходног, комунистичког раздобља. За овај југословенски вишестраначки систем је карактеристично да се легализација политичких странака одвијала етапно – прво у републикама где су доношени закони о политичким организацијама (1990.) да би крајем јула 1990. год. био донет и савезни закон. У ствари, у време када је настала СР Југославија, на тлу њених федералних јединица су већ оформљене бројне политичке странке, од реформисаних савеза комуниста па до потпуно нових странака и покрета. Основу за успостављање вишестраначког система у СР Југославији је дао њен Устав од 1992. године у чл. 14, предвиђајући да је политички плурализам услов и јемство политичког поретка СРЈ, а у републикама чланицама њихови устави, зајемчујући слободу политичког, синдикалног и другог удруживања и деловања и то без одobreња, уз упис код надлежног органа. Осим што су гарантовали ову слободу политичког удруживања – и бивши савезни као и српски устав од 1990. године су садржавали одредбе о забрани деловања политичких странака чије је деловање усмерено на насиљно рушење уставног поретка, нарушување територијалног интегритета земље, кршење зајемчених слобода и права човека и грађанина као и у случају изазивања и подстицања националне, расне и верске нетрпљивости или мржње. У Србији и по новом Уставу од 2006. године (као и у оном бившем од 1990. године) одлуку о забрани рада политичких странака доноси њен Уставни суд и на основу ње се такве странке бришу из регистра политичких организација. Ближе и потпуније регулисање материје политичких странака (оснивање, статус, финансирање и др) је препуштено законима – како бившем савезному од 1990. год. тако и републичком, донетом већ 1990. год. и касније. И бивши савезни закон, као и актуелни српски закони о политичким организацијама предвиђа либералан систем настанка странака без административног одobreња а уз упис код надлежног министарства правосуђа. Тако